

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Laymann è Societate I: Theologiae Moralis
Compendiv[m] absolutissimum et in quinq[ue] libros
partitum**

Laymann, Paul

Moguntiae

Cap. 1. Quid testamentum & quotuplex.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40716

TRACTATUS QUINTVS.

DE

Testamento, aliisque vltimis voluntatibus.

CAP. I.

Quid sit testamentum & quod duplex.

Testamentum (quasi testatio mētis) est voluntatis nostræ iusta sententia, de eo, quod quis post mortem fieri velit (iusta, id est, dispositio legitima, siue iuri congrua.

Testamentum inter vltimas voluntates principium tenet, requirens hæredis institutionem. Reliquæ autem vltimæ voluntates, codicillus, legatum, hæredis institutionem non requirunt, & imperfectæ ac diminutæ sunt.

NB. Milites habent speciale priuilegium, etiam in codicillo hæredem directè instituere possunt.

Duplex est testamentum: Vnum in scriptis seu clausum; quod sua propria vel alterius manu conscriptum, coram 7. testibus masculis, puberibus, liberis, ad id rogatis, octauus pro ignorante scribere testatore, subscribens loco ipsius; quod si ipse possit, non opus erit alio: alterum est nūcupatiuum, solum in uocans, ut 7. testes simul vocati, qui audiant & intelligant testatoris voluntatem, coram eis, scripto vel uoce articulata prolata, Solet tamen hodie talis nūcupatio coram testibus & notario in scripturam redigi, non ad actus substantiam seruandā, sed ad meliorem eius comprobationem & securitatem: quod fieri potest, ut testes interim decedant, vel inhabiles reddantur.

reddantur, quorum defectum Notarius supplet, vt
insinuacione nulla apud Iudicem opus sit.

NB. Surdus, cæcus, mutus, prodigus, furiosus, iure infames, & ad testamentum inhabiles sunt, item, qui in testatoris potestate: Pater in filii testamento non rectè adhibetur, nec hæres. Legatarius tamen potest esse testis in eo testamento, in quo ipsi aliquid relictum est; sicuti & qui tutor liberis à patre nominatus est: Notario nihil relinqui potest, dictanti tamen potest. Religiosi testamentum à testamentis non repellitur.

NB. Testamentum valet, si coram Tabellione & testibus interrogante testatore; num, hunc v.c. Caium hæredem instituere velit, testator verbo expresso annuat. Sæpè tamen infringitur, allegando testatorem non satis compotem mentis fuisse, vel non ausum contradicere.

NB. 2. Testamentum valet, si testator hæredis institutionem & legata coram 7. testibus nõ exprimat, sed solum mentionem faciat scripturæ aut schedulæ, quam tali v.c. confessorio tradi derat, in qua voluntatem suam contineri asseueret.

Pactum de futura successione irritum est. Ratio, quia ius hæreditatis futuræ pacto acquiri vel auferri nequit, idque l. hæreditas. *Pactum inter priuatos scriptum, vt is qui superuixerit, alterius rebus potiatur, ne donationis quidem mortis causa gesta speciem efficaciter ostendere.*

Pactum successionis in propria hæreditate, fauore militum & causæ piæ explicatur, vt sit instar vltimæ voluntatis, quæ ante mortem non confirmatur. Nam solemnitates istæ ciuili iure introductæ in causis piis locum non habent. Volo dicere,

Qq 4 si quis

si quis velit sua bona Ecclesiae aut pauperibus post mortem suam obuenire, quomodocunque disponat, siue paciscatur, validam esse dispositionem, ita tamen, ut ante mortem reuocare possit.

NB. Eiusmodi pacta tamen valent inter priuatos, si fiant de futura successione reciproca, dummodo fiant per modum donationis morte confirmanda. Idque inter coniuges receptum esse in Germania constat Mynfingerus.

C A P. II.

De Testamentis priuilegiatis.

- 1 **T**estamenta priuilegiata uoco, in quibus uel nulla iuris ciuilibus solemnitas requiritur, uel non plena & perfecta. Ex horum numero primum locum obtinent testamenta & legata ad pias causas, id est, quae praecipue ad honorem Dei, Sanctorum honorem, uel animae salutem facta, puta, quae Ecclesiis, piis locis uel in captiuorum redemptionem, in pauperum, uel Religiosorum, quamuis consanguineorum, sustentationem, in satisfactionem pro peccatis &c. relicta sunt.
- 2 In testamentis & legatis ad pias causas nulla ciuilibus solemnitas requiritur. Ratio, quia iura secularia causis Ecclesiasticis nullum praedictum afferre possunt, nisi à S. Pontifice recepta & probata sint; sed solemnitates ciuili iure introductae circa Ecclesiasticas causas receptae non sunt. Ergo.
- 3 Seu nutu, seu quocunque signo ad piam causam quippiam relinquatur, ualida est dispositio: quia iure naturali ac gentium plus non requiritur, idem sentiendum de muto & surdo.

Coroll.